

Uwzględniony w analizie wskaźnik zadłużenia to wielkość zadłużenia w stosunku do rocznych dochodów samorządu. Wskaźnik ten nawiązuje do limitów wynikających z ustawy o finansach publicznych w jej starym brzmieniu (limit obowiązywał do końca 2013 roku). Wskaźnik został zestawiony z wielkością nadwyżki operacyjnej liczonej tak jak przewiduje definicja o finansach publicznych w latach 2012-2014 wyrażoną jako % łącznych dochodów budżetowych. W jednostkach, w których wskaźnik ten przekracza 15% nowe brzmienie ustawy podniosło limit dolności kredytowej samorządu. [26]

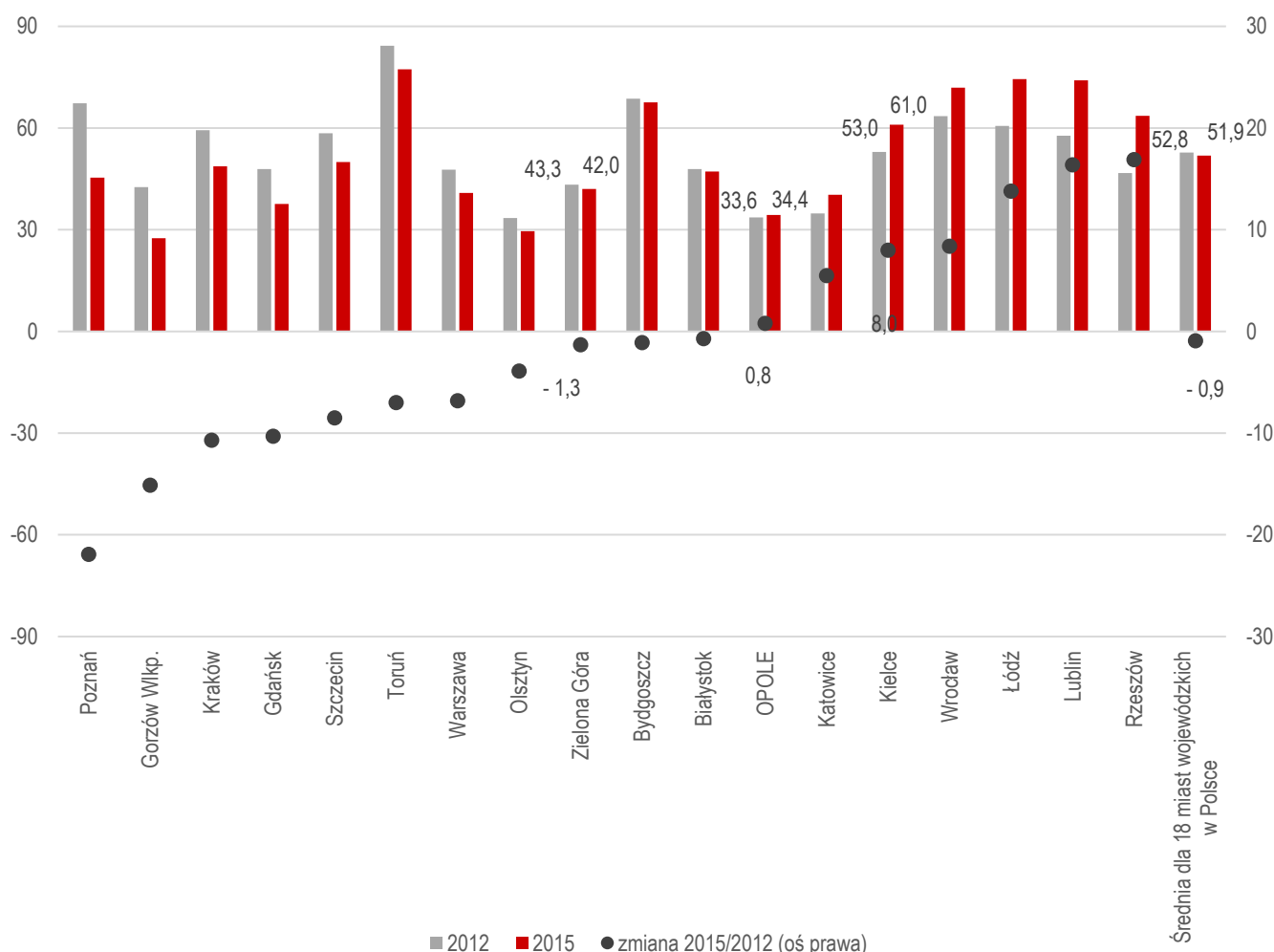
Zadłużenie miast subregionalnych

3 na 5 miast subregionalnych w województwie opolskim odnotowało wzrost zadłużenia, jednakże dzięki korzystnemu udziałowi nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem (zdolność do spłaty długu) poziom zadłużenia 4 na 5 miast subregionalnych utrzymał się na bezpiecznym poziomie

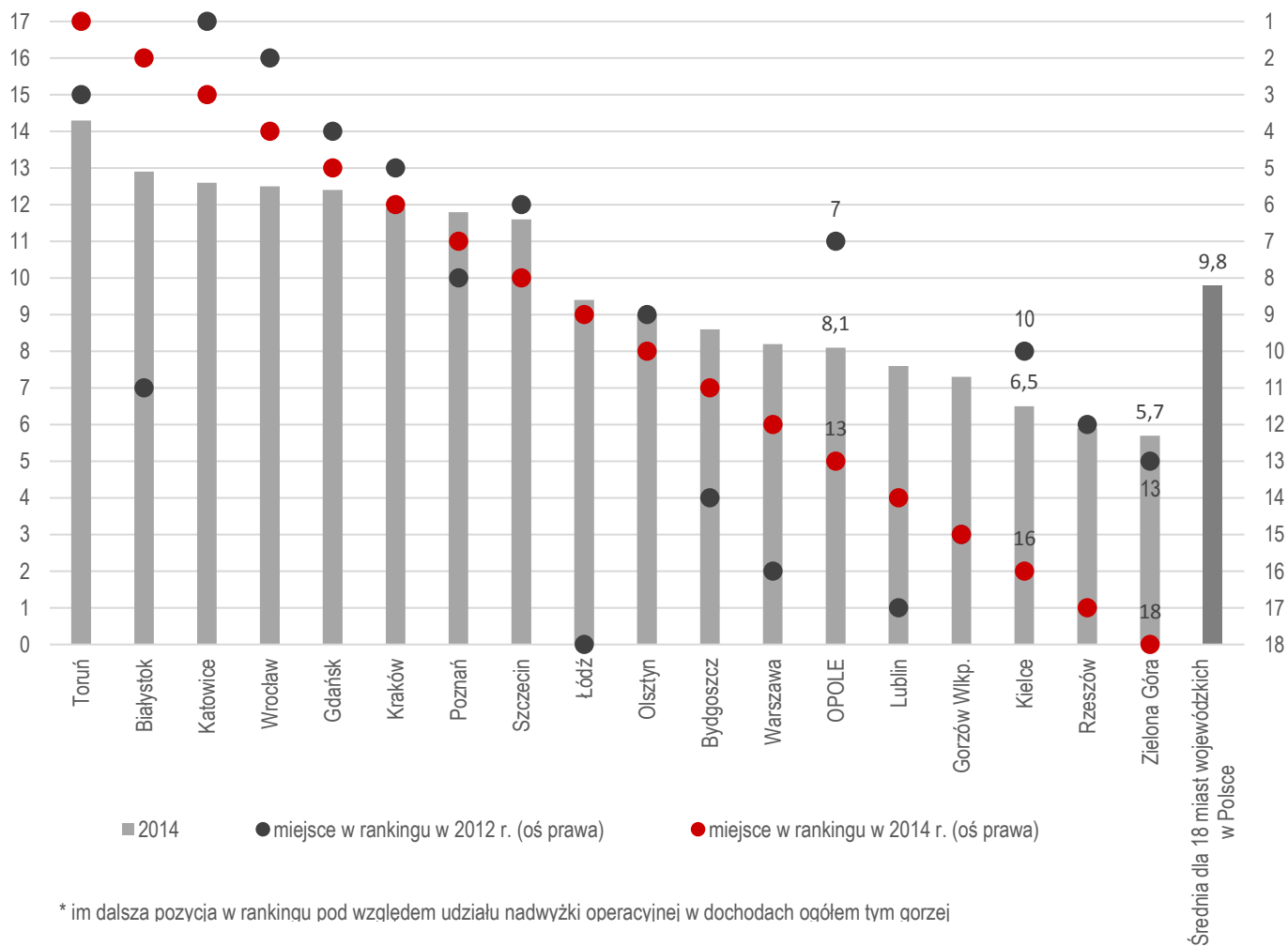
Zestawienie wskaźnika zadłużenia z wielkością nadwyżki operacyjnej stanowi bardzo ważną informację – jeśli przykładowo dług jest wysoki, a nadwyżki operacyjnej nie ma, to sytuacja jest faktycznie groźna i zagraża płynności finansowej. Ale jeśli nadwyżka jest wysoka i corocznie pozwala na spłatę znacznej części zadłużenia, to nie ma powodów do niepokoju. Większość miast województwa opolskiego (subregiony), za wyjątkiem Kluczborka, charakteryzowała się na tle Polski i porównywanych miast dobrą sytuacją finansów publicznych w zakresie zadłużenia (Opole 34,4% wobec średniej dla 18 miast wojewódzkich wynoszącej 51,9%; Brzeg 18,6% wobec średniej dla 267 miast powiatowych wynoszącej 31,8%) lub przynajmniej bezpiecznym poziomem zadłużenia i udziałem nadwyżki operacyjnej pozwalającym na spłatę długu (Kędzierzyn Koźle: zadłużenie 39,4% wobec 31,8% dla 267 miast powiatowych i udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem 9,3 % wobec 9,6% dla 267 miast powiatowych; Nysa: zadłużenie 38,1%, udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem 10,1%).

Zadłużenie jako % dochodów budżetowych i udział nadwyżki operacyjnej w dochodach (ogółem)

Zadłużenie budżetu Opola oraz miast wojewódzkich w Polsce jako % dochodów ogółem, w 2012 i 2015 r., w % oraz zmiana zadłużenia 2015/2012, w pkt proc.

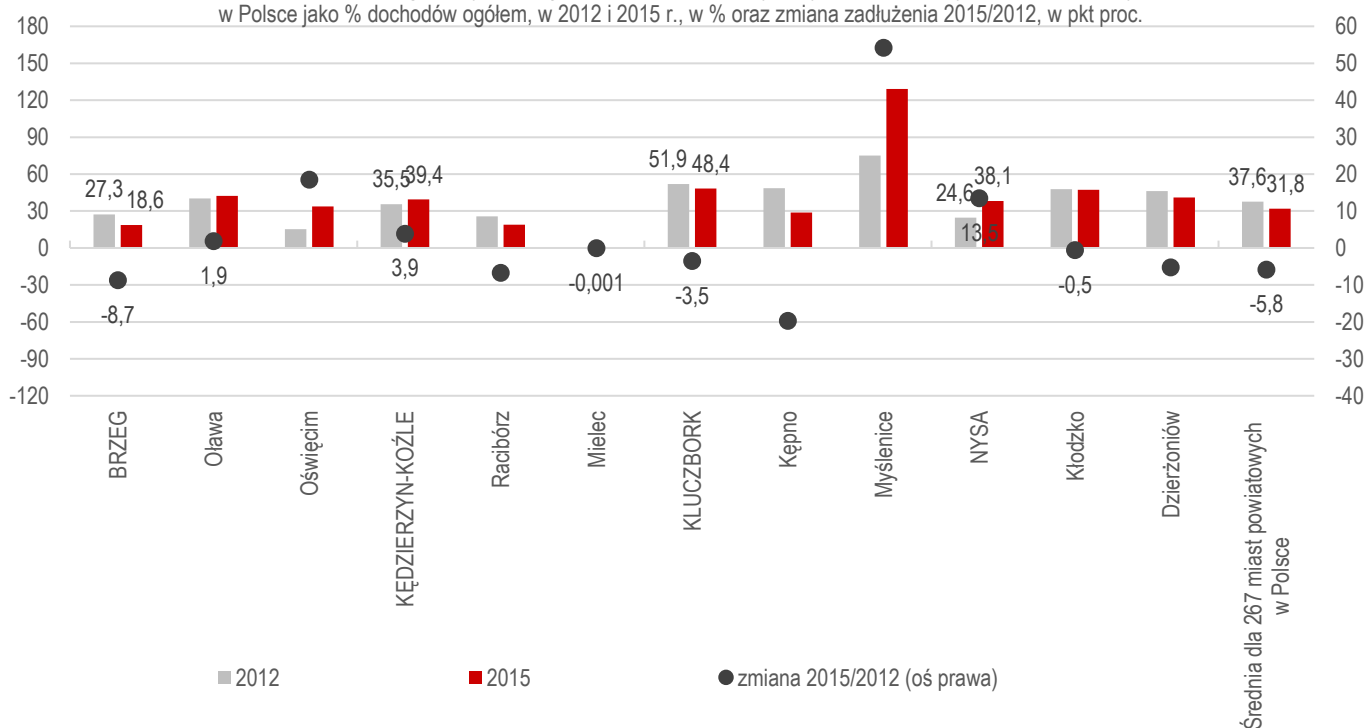

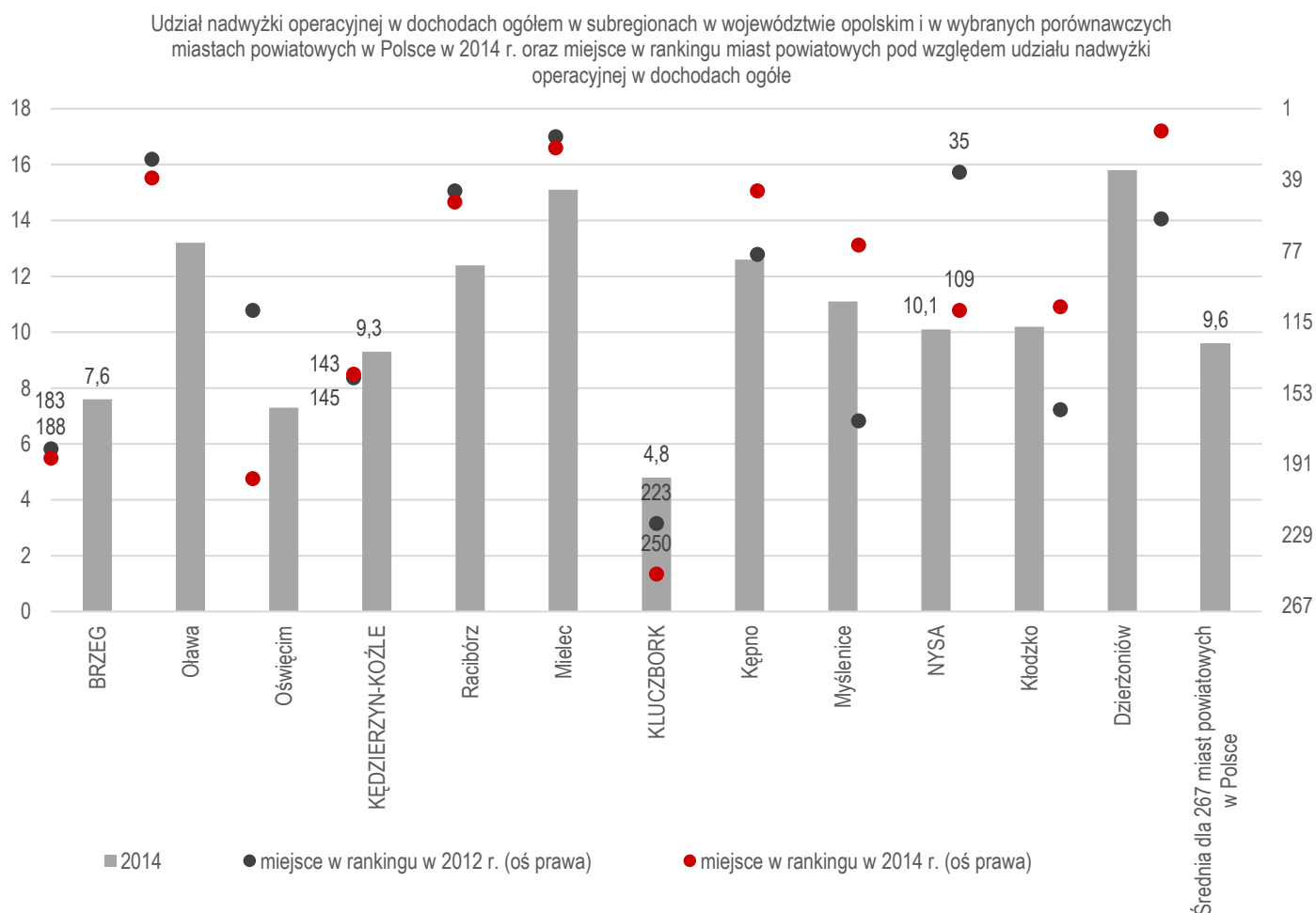
Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem w Opolu oraz w pozostałych miastach wojewódzkich w Polsce w 2014 r. oraz miejsce w rankingu miast wojewódzkich pod względem udziału nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem w 2012 i 2014 r.*

* im dalsza pozycja w rankingu pod względem udziału nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem tym gorzej

Zadłużenie miast subregionalnych w województwie opolskim i wybranych porównawczych miast powiatowych w Polsce jako % dochodów ogółem, w 2012 i 2015 r., w % oraz zmiana zadłużenia 2015/2012, w pkt proc.

* im dalsza pozycja w rankingu pod względem udziału nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem tym gorzej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania Instytutu Rozwoju Miast i GEOPROFIT Wojciech Dziemianowicz

OOT 2016

- Zadłużenie miasta Opola na koniec 2015 roku stanowiło 34,4% dochodów budżetowych, co należy określić jako poziom bezpieczny. W porównaniu do 2012 roku poziom zadłużenia Opola nieznacznie się zmienił – wzrost wskaźnika o 0,8 pkt proc. (z 33,6% w 2012 roku do 34,4% w 2015 roku), co w rezultacie spowodowało przesunięcie Opola wśród miast wojewódzkich z korzystniejszego miejsca 17 na mniej korzystne miejsce 16. W analizowanym okresie średnie zadłużenie dla 18 miast wojewódzkich spadło o 0,9 pkt proc. (z 52,8% na 51,9%), aczkolwiek na koniec 2015 roku miasta wojewódzkie w Polsce były średnio zadłużone na więcej, bo 51,9%. W obydwu miastach porównawczych Opola, tj. Kielcach i Zielonej Górze, odnotowano wyższy poziom zadłużenia.
- Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem w Opolu w 2014 roku w porównaniu do 2012 roku spadł do poziomu 8,1%, co w efekcie spowodowało przesunięcie Opola w rankingu miast wojewódzkich z korzystniejszego miejsca 7 na niekorzystne miejsce 13. Na tle miast porównawczych (Zielonej Góry i Kielc) sytuację Opola pod względem zdolności kredytowej należy ocenić jako korzystną, z kolei na tle 18 miast wojewódzkich jako mniej korzystną (udział nadwyżki operacyjnej w dochodach dla 18 miast wojewódzkich osiągnął poziom 9,8%).
- Najmniejszym poziomem zadłużenia spośród miast subregionalnych województwa opolskiego charakteryzował się Brzeg, którego dług w 2015 roku wyniósł 18,6% dochodów, a największym Kluczbork, którego zadłużenie wyniosło 48,4%. Kędzierzyn-Koźle i Nysa charakteryzowały się podobnym zadłużeniem wynoszącym 39,4 i 38,1%. W stosunku do 2012 roku wzrosło zadłużenie Nysy o 13,5 pkt proc. oraz Kędzierzyna-Koźla o 3,9 pkt proc., natomiast spadło zadłużenie Brzegu o 8,7 pkt proc. i Kluczborka o 3,5 pkt. proc. Średnie zadłużenie dla 267 miast powiatowych w Polsce wyniosło w 2015 roku 31,8% i w stosunku do 2012 roku spadło o 5,8 pkt proc. Analizując sytuację miast subregionów w województwie opolskim na tle Polski w 2015 roku jedynie Brzeg charakteryzował się niższym zadłużeniem niż średnia dla 267 miast powiatowych w Polsce, oraz uzyskał lepszą pozycję w rankingu miast powiatowych w 2015 roku niż pozycję którą zajmował w 2012 roku (zmiana pozycji z 203 na 225).

- Najkorzystniejszym, a jednocześnie wyższym niż średnia dla 267 miast powiatowych w Polsce, udziałem nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem wśród miast subregionalnych w województwie opolskim w 2014 roku charakteryzowała się Nysa (10,1%), która w 2012 i 2014 roku zajmowała najlepszą pozycję w stosunku do innych subregionalnych miast powiatowych w województwie opolskim. Udział nadwyżki operacyjnej poniżej średniej dla 267 miast w Polsce wynoszącej w 2014 roku 9,6% odnotowały: Kędzierzyn-Koźle (9,3%), Brzeg (7,6%) oraz Kluczbork (4,8%). W stosunku do 2012 roku niewielką poprawę miejsca w rankingu miast powiatowych pod względem udziału nadwyżki operacyjnej w dochodach odnotował jedynie Kędzierzyn-Koźle, który przesunął się z miejsca 145 w 2012 roku na miejsce 143 w 2014 roku.
- Łączna analiza poziomu zadłużenia i rankingu zadłużenia w latach 2012 i 2015 oraz udziału nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem miast subregionalnych i rankingu w latach 2012 i 2014 wskazuje, że w stosunku do roku bazowego jedynie Brzeg i Kędzierzyn-Koźle poprawiły swoją sytuację, aczkolwiek wskaźnik zadłużenia nie przekraczający 40% dochodów oraz korzystny poziom zdolności do spłaty długu, do miast o dobrej sytuacji finansowej pozwalają zaliczyć również Opole i Nysę.
- **Badanie jednorazowe. Wskaźnik nie podlega aktualizacji.**